

V prezbitერიју za velikim oltarjem je kamen z letnico 1729.

Prezbitერიj je slikal Janez Šubir 1. 1871. Zanimivo v ozki zvezi s starejšimi Šubici. V prezbitერიју je 5 slik pl.o. tudi Janez Šubičeve.

Slike v stranskih oltarjih: v severnem angelvarih, gotovo Mencingerjev, v južnem sv. Trojica z dvema meniškima svetnikoma

(To je Prenje)

Stele, XXXII, št 1. 1925, str. 7.

Pravokotna ladja z banjs<sup>astim</sup> svodom s sosvodnicami in pilastri  
Pravokotan prezbitერიj z banjo in sosvodnicami. epe orglje z rokoko ornamentiko, 2. pol. 18. stol.) Dva str. oltarja z<sup>4</sup> Metzingerjevimi slikami  
1. sv. bradat menih opazuje križ v rokah, 2. sv. ,erneja devljejo iz kože  
3. sv. Jožef, 4. sv. Ana.

Vel. oltar kamenit in belefigure in ornamentika. V glavni niši dober kip Pieta, zelo realističen. Sv. Peter in Pavel v atiki. Bog oče, angelji. epe rokoko kanon table in svečniki iz 1. pol. 17. stol. Izredno. Izboklo delo v kovini. Oltar iz konca 17 ali zač. 18. stol.

Na hrbtu tabla z napisom : in honorem Mei et B.M.V. Matris Dol. Ill. D. Joannes dan. Kaisal Lib. B.D.G. et S.D. is A. et N. cis sua conjuga hoc alter erescit 1675.

Na fresko na oltarni zadnji strani naslikana žal. M.B., tipa kot je

pri sv. Florijanu. Na steni za oltarejmi visi dobra slika M.B., sedeče do kolen s spečim detetom v naročju s podpisom: Sanctissimae Virgini Virgini num saluti infirmorum et consolatrici afflictorum ob recuperatam salutem Ex voto posnerunt et 1690 Wolfgangus Conade liber Baro de Jancouiz et Regina Catharina nata Baronesse de Neuhaus Comunx.

Važno in značilno po tonu in tipu. Mnogo votivnih slik z dolgim opisom čudeža iz l. 1749 s sliko gradu in 2 cerkvama. Dobra kopija ali samostojna v obdelavi žal.M.B. tipa florijanske cerkve.

Primitivna z ženo v narodni noši l. 1805

Dobra s pogledom na kraj s cerkvijo in gradom l. 1788

Z ženo v značilni noši iz l. 1771.

Z ladjo na morju 1753, nedatirana, z nošami iz 17. stol. 1780 klečeča žena v peči.

Druga primitivna iz zač. 19. stol, 2 kmeta in kmetica.

Vod prezbiterija je fresko slikan. žal.M.B. pod križem z angelji z orodji trpljenja. Polagnje v grob, Marijin vnebohod. Na slikariji je sorodna delovška (Marija, nekateri angelji) bo pa bržkone zelo zgodnja.

Zunaj na cerkvi zadaj: Križanje z Marijo in Janezom iste roke, kot slike v prezbiteriju.

4 kovinski svečniki getriben, 2 pol.18.stol. se posrebrijo na n vo in se jih rabi. 6 lesenih svečnikov gre v muzej.

2 usnjati blazini v muzej.

Pieta, nov tron, se bo rabila

Barčica za kadilo 2.pol.18.stol.getrieben, se posrebri in ohrani.

4 svečniki getrieben bogat Ranckenwerck, 1.pol.18.stol. za muzej, zelo vredne.

Kanontalbe 2 pol.18.stol. Lepe, muzej!

2 cela oltarja iz druge pol.18.stol. Sv. Apolonija - slika.

Dva kovinska <sup>matarka?</sup> getrieben, 2 pol.18.stol. Event. naj se obrzi v cerkvi.

Na enem oltariu sv. Trojica, 2 svetnika, bela, čedno delo, vredno, da se porabi.

Stele, XCI, 3.10.1913, str. 12-13.

Mizar Jakob Martinčič iz Celovca pri Omarjeti je izdelal nove cerkvene klopi in spovednice.

Popravljen je tudi tlak v kapelici, pod zvonikom inn v cerkvi. Popravljene so strehe.

Zg. Danica, 1.1890, str. 422.

Cerkev zidana 1.1697, sv. stopnice pa 1.1753.

Zg. Danica, 1.1848, str. 152.

Opis Langusovega dela: "K lepim kranjskim cerkvam prištevamo tudi šmarno-gorsko c., ne toliko zaradi njene lične zidave, marveč bolj zaradi njenega na zid naslikanega vel. oltarja in dveh kupol, kar ji daje toliko lepoto,

~~Stanki~~ Grad nad ž.c.v Mokronogu, verjetno še iz pred. l. 1000. Lastnica gradu je bila sv. Tereza, katerega je darovala krškemu nunskemu samostanu. Sedanji grad ima pri vходу letnico 1595. Od Valvartjevih časov se ni dosti spremenil.

O cerkvi na Žalostni gori piše Vlavar, da se je zidala ok. 1670. Nad malimi vrati je vklesana l. 1797, verjetno čas dozidave cerkve.

Vel. oltar je bil postavljen l. 1675 (za oltarjem napis in letnica) iz marmorja. V zvoniku so štiri zvonovi: vltiti l. 1848 pri Antonu Samassa 1, 3, in 4 zvon. Drugi zvon pa l. 1757 v Ljubljani.

L. 1872 so bile sv. stopnice prenovljene.

Slika M. sedem žalosti, ki se sedaj hrani v c. sv. Florijana v Lj. je zelo podobna isti sliki na žal. gori (sv. stopnice).

Stopnice so bile verjetno postavljene ok. l. 1756.

Do sv. stopnic peljejo postaje ~~križev~~ znamenja 7 M. žalosti. Pet je zidanih, dva pa sta presno slikana na zid pri sv. stopnicah. Delo M. Koželja l. 1862 po Fuchrihu.

V cerkvi več votivnih slik (opis gl. str. 27) iz l. 1690, 1712, 1730, 1756, 1768, 1771, 1683,

A. Žlogar: Trojna božja pot s sv. stopnicami, l. 1881,  
str. 21-27.

*(pri. L. H. H. H.)*  
ŽALOSTNA GORA na Dol - romarska c. *dal H.B.*

2.

str. 209 fotografija cerkve in okolice

Mokronoški graščak Kaiser je daroval cerkvi vel.oltar, ki je iz črnega marmorja l.1675.

7 znamenj, ki vodijo od sv. stopnic navzodl je poslikal l.1862 Matija Koželj po Führichu

Dom in svet, l.1893, str. 365.

Die Wallfahrtskirche B.M.V. 7. dol. führt die Jahreszahl 1697, in welcher Zeit auch der Zudrang von Wallfahrern begonnen hat.

Peter Hitzinger: Auszug aus dem Archiv des Marktes Nassenfuss.

MHVK. März 1853. str. 24.

Spredaj baročna skupina Ecce homo. Na lepem baročnem portalu napsi:  
qVd CVpitis In aLtos asCendere Coelos per Istos savas pe sCandite  
sCalas

Stele, XLVII, 1929, str.45.

Kapela p.c.sv. Rozalije pri Trebelnem ima v oltarju sliko sv. Rozalije,  
delo istega slikarja, ki je naredil sliko sv. triža v ž.c.v Trebelnem in  
slike sv. stopnjic na žal.gori. Glej pdo Sv. Rozalija str.1.

Stele, L.24.9.1931, str.44.

Anton Zlogar je v Zg.Danici na isal članek " Trojna božja pot s sv.stopni-  
camina "ranjskem", kjer popisuje cerkev in stopnice na Zalostni gori.

Zg.Danica: 1.1881,list 9, str. 66,list 10 str. 74,list 13  
str.97.

Die dabei befindliche heil, Stiege ist vom Jarhe 1775, im schönen  
italienischen Style gebaut, und zwar in Folge eines Gelübdes, welches  
ein in Nassenfuss geborener Herr Lukmann, gewesener Capitän in Baron  
Zois'schen Diensten, zur Zeit eines Sturmes an der spanischer Küste  
Anno 1755 gemacht. Eben dieser hat auch dahin gewirkt, dass die Pfarrkirche  
eine Schöne Reliquie S. Vincentii M. besitzt, wie solches erzählt wird.

Peter Hintziger : Auszug aus dem Archiv des Marktes Nassenfuss.

MHVK. März 1853. str. 24.